

Anto Raukas 60



«Eesti Teaduste Akadeemia Toimetiste» geoloogiaseeria toimetuskolleegiumi esimees akadeemik Anto Raukas pidas 17. veebruaril 1995 oma juubelisünnipäeva. Käesolevaga õnnitlevad teda kolleegid ja «Toimetiste» rahvas ning soovivad edu.

Sel puhul meenutatagu mõningaid jooni ja daatumeid juubilaril väga resultatiivsest ja mitmekülgsest elutööst.

1953 lõpetas A. Raukas kuldmedaliga Tartu 1. Keskkooli, 1958 sai insener-geoloogi diplomi Tartu ülikooli geoloogia-osakonnast, 1962, pärast aspirantuuri TA Geoloogia Instituudis sai temast geoloogia-mineraloogiakandidaat ning 1973 sama eriala doktor. Peale selle on ta Eesti TA akadeemik (1977), ENSV teeline teadlane (1987), professor (1980) ja New Yorgi Akadeemia liige (1992) ning mitmete teadusseltside liige ja välisliige.

Teadlasena on A. Raukas peamiselt kvaternaargeoloog, kes on avaldanud uurimusi väga paljudel selle valdkonna kitsamatel erialadel. Mõninga ettekujutuse tema tegevusest annavad eraldi raamatutena ilmunud tööde pealkirjad «Mandri jää servamoodustised Põhja-Eestis» (1971,

koos E. Rähni ja A. Miideliga), «Eesti NSV pleistotseeni setted» (1978, doktori-töö), «Eesti aluspõhja reljeef» (1982, koos E. Tavastiga), «Soome lahe geoloogia» (1992, toimetaja ja autor) ja maailma väga erinevais paigus ilmunud artiklite suur arv (ligikaudu 500). Käesoleval ajal on juubilar peatoimetajana suure Eesti geograafia ülevaate koostamise eesotsas.

Kahtlemata on A. Raukas väga viljakas teadlane ning oma eriala rahvusvaheliselt tunnustatud spetsialist. Viimasest annab tunnistust tema valimine paljude rahvusvaheliste ja regionaalsete teadusorganisatsioonide eestseisusesse. Näiteks oli (on) ta INQUA kvaternaari setete geneesi ja litoloogia komisjoni liige (1967—1973) ja asepresident (1973—1987), IGCP Projekti 274. töögrupi esimees ja INQUA NSVL komitee liige.

Pilt akadeemik A. Raukasest poleks täielik, kui jääks kas või põgusaltki puudutamata tema laiahaardeline organisatsiooniline tegevus. Suure panuse on ta andnud Eesti Teaduste Akadeemia töösse aastatel 1977—1989 olles Bioloogia, Geoloogia ja Keemia Osakonna akadeemiksekretär ja TA presiidiumi liige, samuti ühingu «Teadus» juhatuse liige (1977—1991) ja president (1988—1991) ning üleliidulise ühingu «Teadus» juhatuse liige (1989—1991). Juubilaril arvukatest kohustustest nimetatagu veel järgmisi: Eesti Geoloogia Seltsi president (1989—1994), Eesti Geograafia Seltsi asepresident (alates 1980), Eesti Meteoriiitika Komisjoni esimees (1977), ajakirja «Oil Shale» toimetuskolleegiumi aseesimees (1983), ajakirja «Eesti Loodus» toimetuskolleegiumi liige (1984—1992), Eesti Geoloogia Rahvusliku Komitee liige (1992) ja Eesti Geoloogiakeskuse nõukogu esimees (1994). Lugematud korrad on A. Raukas olnud mitmesuguste rahvuslike ja rahvusvaheliste komisjonide, nõukogude ja ekspert-

nõukogude eesotsas või nende liige ning aidanud lahendada erisuguseid probleeme, sealhulgas ka spordialaseid (turism, orienteerumine). Väljapaistev on tema publit- sistlik ja populariseeriv tegevus (samuti

ligi 500 kirjutist ja raamat kalliskividest).

Akadeemik Anto Raukasele on alati ol- nud omane aktiivne eluhoiak. Soovime seda ka edasiseks.

Academician Anto Raukas, head of the Editorial Board of the Geology Series of the *Proceedings of the Estonian Academy of Sciences* celebrated his sixtieth birth- day on 17 February 1995. His colleagues and the staff of the *Proceedings* congratu- late him and wish him much success in his future activities. As is customary on such occasions, we would like to recall essential events and dates in his life.

Anto Raukas finished the First Sec- ondary School of Tartu (Treffner Gym- nasium) with a gold medal in 1953. The same year he was enrolled at the Uni- versity of Tartu. In 1958, he graduated from the University in geology. After taking his postgraduate course at the Institute of Geology, Estonian Academy of Sciences, he obtained his Candidate's degree in Geology. In 1973, he was awarded the Doctor of Sciences degree in Geology. He became professor in 1980, honorary scientist of the Estonian SSR in 1987, Member of the Estonian Academy of Sciences in 1977, and Member of the New York Academy of Sciences in 1992. He is member of many international and national scientific societies.

His research work centres on problems of Quaternary geology. He is the author of a great many books and monographs, including *Ice Marginal Formations in North Estonia* (1971, co-authors E. Rähni and A. Miidel), *Pleistocene Deposits in the Estonian SSR* (1978, Doctoral thesis), *Estonian Bedrock Topography* (1982, co- author E. Tavast), and *Geology of the Gulf of Finland* (1992, editor and author). His numerous papers (about 500) have been published in different scientific journals all over the world. Currently, the compilation of a voluminous review on Estonian geography is in progress under his capable direction.

Anto Raukas is, undoubtedly, a very versatile scientist whose research is inter- nationally known. He has been elected into committees of many international and regional scientific organizations: member (1967—73) and Vice-President (1973—87) of the INQUA Commission on the Genesis and Lithology of the Qua- ternary Deposits, head of the working group of the IGCP Project 274, member of the INQUA Committee of the USSR, etc. However, the picture of Academician Anto Raukas would be incomplete without mentioning, at least part, of his wide- range organizational activities. As Aca- demician Secretary of the Biology, Ge- ology, and Chemistry Division (1977—89) and member of the Presidium he made a great contribution to the work of the Estonian Academy of Sciences. He was member of the Board (1977—91) and President (1988—91) of the Estonian Science Society, member of the Board of the All-Union Science Society (1989—91), President of the Estonian Geological Society (1989—94), Vice-President of the Estonian Geographical Society (since 1980), Head of the Estonian Commission of Meteorites (1977), Vice-Chairman of the Editorial Board of the journal *Oil Shale* (1983), member of the Editorial Board of the journal *Eesti Loodus* (Estonian Nature) (1984—92), member of the Estonian National Geological Committee (1992), etc. He has been at the head or member of several national and inter- national commissions, boards, expert commissions etc., contributing to the resolu- tion of different problems, including sports and tourism. His contribution as a publicist and popular science author is noteworthy.

Dimitri KALJO

Rein VAIKMAE